

2,328. δ) Παρά τὸ β διαλεκτικῶς, οἶον: γυρεύω - γυρεύγω, δουλεύω - δουλεύγω, παιδεύω - παιδεύγω, σκάβω - σκάβγω κττ. καὶ καταβόδιο - καταβγόδιο, Παρασκευή - Παρασκευή κττ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 328 - 9. 4) Κεῖται α) Ἐντὶ τοῦ ἀρχαίου σσ ἢ ττ εἰς τὰ ρήματα, τυλίσσω - τυλίγω, φυλάττω - φυλάγω κττ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,282. β) Ἐντὶ τοῦ β διαλεκτικῶς, οἶον: βαρυνῶς - γαρυνῶς, βάφω - γάφω, βίγλα - γίγλα, βλέπω - γλέπω, βλέφαρο - γλέφαρο, βοηθῶ - γουθῶ κττ. Ἰδ. ἘνθΠαπαδοπ. Γραμμ. βορ. ἰδιωμ. 31 καὶ ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 36. Τὸ φαινόμενον καὶ ἀρχ. Ἰδ. ἘνθΠαπαδοπ. ἐν Λεξικογρ. Δελτ. Ἀκαδ. Ἀθην. 3 (1941) 9. γ) Ἐντὶ τοῦ κ, οἶον: ἐκβαίνω - βγαίνω, ἐκβάλλω - βγάλλω, ἐκβιβάζω - βγάζω, ἐκδέρω - γδέρω, ἐκδύω - γδύνω, ἐκνήφω - γνέφω κττ.

γᾱ μόρ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Λέξεις πεπονημένη.

Λέγεται ἢ λ. πρὸς δήλωσιν γοερᾶς κραυγῆς νηπίου: Γᾶ γᾶ κλαίει τὸ μωρόν.

γᾱβ μόρ. κοιν.

Λέξεις πεπονημένη.

Ἡ λ. λέγεται ἐπὶ τῆς ὑλακῆς τοῦ κυνός. Πβ. γαβγίζω. Συνών. βᾶβ, βᾶου, γᾶβου, γᾶου.

γαβάθα ἢ, γαβάτα Θράκ. (Μέτρ. Τσακίλ.) Πόντ. (Ἄμισ.) κ. ἄ. καβάτα Βιθυν. Κρήτ. Πόντ. (Οἶν.) κ. ἄ. καβάτα Βιθυν. Κρήτ. Πόντ. (Οἶν.) κ. ἄ. γαβάθα Α.Ρουμ. (Φιλιππούπ.) κ. ἄ. γκαβάθα Πελοπ. (Καλάβρυτ.) κ. ἄ. καβάθα Εὔβ. (Κύμ. Στρόπον.) Θήρ. Κύθηρ. Μέγαρ. Πελοπ. (Γέρμ. Κορινθ. Κλουτσινοχ. Μάν. Σουδεν. Τρίκκ.) Προπ. (Πάνορμ.) Στερελλ. (Ἀράχ.) Τσακων. κ. ἄ. καβέτα Στερελλ. (Αἰτωλ.) γαβάτα Θράκ. (Μάδυτ.) Πόντ. (Ἄμισ.) κ. ἄ. γαβάθα σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Χαλδ.) ἄβάθα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἄβάδα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βαβάθα Σκῦρ. Χίος (Καλαμ. Χαλκ.) βαγάθα Χίος.

Ἐκ τοῦ Λατιν. οὖσ. *gavata*. Αἱ φωνητικαὶ μεταβολαὶ ὡς πρὸς τὴν τροπὴν τοῦ *g* εἰς *γ* καὶ τοῦ *t* εἰς *θ* εἶναι παλαιαί, ὡς μαρτυρεῖ τὸ παρ' Ἡσυχ. «γαβαθόν τρυβλίον».

1) Τρυβλίον, παροψὶς ξυλίνῃ ἢ πηλίνῃ σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἄμισ. Χαλδ.) Τσακων. β) Λεκάνη ξυλίνῃ ἢ πηλίνῃ Εὔβ. (Αἰδηψ.) Ἰκαρ. Κρήτ. Κῶς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπ. (Καλάβρυτ.) κ. ἄ. γ) Ἀγγεῖον ξυλίνον ἢ πηλίνον πρὸς ἐναπόθεσιν πραγμάτων Α.Ρουμ. (Φιλιππούπ.) Ζάκ. Κρήτ. Λέσβ. Πελοπ. (Γέρμ. Λακων.) Προπ. (Πάνορμ.) Πόντ. (Οἶν. κ. ἄ.) 2) Μέτρον χωρητικότητος σιτηρῶν Πελοπ. (Μάν.): *τέσσερες γαβάθες γέννημα*.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Καβάθα καὶ τοπων. Κύρρ.

γαβαθάκι τό, καβαθάτοι Ἀθῆν. Εὔβ. (Κύμ.) Μέγαρ. γαβαθάκι πολλαχ. γαβαθάτοι Μύκ. κ. ἄ. ἄβαθάκι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βαβαθάτοι Σκῦρ.

Ἐποκορ. τοῦ οὖσ. γαβάθα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἀκι.

Μικρὰ γαβάθα 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Αἰνιγμ.

Χίλια μύρια καβαθάτσα | οὔλα μπρούμυτα γεμᾶτα (αἱ πεταλίδες) Κύμ. Ἡ λ. ἐν τῷ πληθ. Γαβαθάκια τοπων. Πελοπ. (Γύθ. Κότρ.)

γαβαθάρα ἢ, Εὔβ. (Ψαχν.) Πελοπ. (Μάν.) κ. ἄ. ἄβαθάρα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Μεγεθ. τοῦ οὖσ. γαβάθα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄρα.

Μεγάλῃ γαβάθα 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: *Ἐφαι μὲν γαβα-*

θᾶρα φαεῖ - φασόλια κττ. Μάν. Ψαχν. Συνών. γαβαθούκλα.

γαβαθᾶς ὁ, Λεξ. Αἰν. καβαθᾶς Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαβάθα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄς.

1) Ὁ κατασκευάζων ἢ πωλῶν γαβάθας. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Στερελλ. (Ἀράχ.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γαβαθᾶς Λέσβ. Καβαθᾶδες Πελοπ. (Βούρβουρ.) 2) Ὁ πίνων οἶνον οἰνεῖ μετὰ τὴν γαβάθαν, μέθυσος, οἰνόφυξ, οἰνοπότης. Συνών. γαβαθιάρις, γαβαθιασμένος.

γαβαθᾶτος ἐπίθ. ἀμαρτ. βαγαθᾶτος Χίος (Δαφν.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαβάθα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄτος.

Ὁ ἔχων σχῆμα ἢ μέγεθος γαβάθας: *Τοῖκουδα γαβαθᾶτα*.

γαβαθᾶ ἢ, Ἄμοργ. Μύκ. ἄβαθᾶ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βαβαθᾶ Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαβάθα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄς.

1) Ποσότης ὄση χωρεῖ εἰς τὴν γαβάθαν. Σκῦρ.: *Μὲν βαβαθᾶ ἐλαιῆς*. β) Ποσότης χωροῦσα εἰς μεγάλην γαβάθαν Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ἦψε μὲν γαβαθᾶ καφῆ Μύκ.* Ἦφαι μὲν ἄβαθᾶ πατάτες Ἀπύρανθ. 2) Ὁ κηρὸς ὁ ὁποῖος πηγνυται ἐντὸς γαβάθας Ἄμοργ.

γαβάθι τό, καβάθι Εὔβ. (Κύμ. Ὀρ.) Μέγαρ. Πελοπ. (Γέρμ. Λακων.) Τσακων. κ. ἄ. καβάθι Τσακων. καβάθ' Στερελλ. (Φωκ.) γαβάθι Κρήτ. Μύκ. Πελοπ. (Μάν.) Χίος κ. ἄ. γαβάθ-θι Χίος καβ-βάθι Εὔβ. (Κύμ.) ἄβάθι Νάξ. (Φιλότ.) ἄβάθι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βαγάθι Χίος (Μεστ.) βαάθ-θι Χίος βαβάθι Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαβάθα.

1) Ξύλινον ἢ πηλίνον πινάκιον, τρυβλίον, παροψὶς ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. *Ἀπὸ χ'λίθ' κὶ ἀπὸ καβάθ' δὲν ἀδειάζ' τὸν τραπέζ'* (ἡ ἀπώλεια πραγμάτων δὲν φέρει τὴν ἐρημίαν καὶ δυστυχίαν τῆς οἰκογενείας, ἀλλ' ἡ ἀπώλεια τῶν μελῶν τῆς) Φωκ. Συνών. ἀπλάδι 5. β) Μεταφ. πότος, συμπόσιον Χίος. 2) Πληθ., τὰ διαχωρίσματα τῆς πινακωτῆς Τσακων. 3) Πρόχους, οἰνοχόη Κρήτ. 4) Μέτρον χωρητικότητος σιτηρῶν Πελοπ. (Γέρμ. Λακων.)

γαβαθιάρις ἐπίθ. Χίος.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαβάθι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄρις.

Οἰνοπότης (οἰνεῖ ὁ διὰ γαβάθας πίνων τὸν οἶνον) Συνών. γαβαθᾶς 2, γαβαθιασμένος.

γαβαθιασμένος ἐπίθ. ἀμαρτ. γαβαθιασμένους Σάμ.

Μετοχ. τοῦ ἀμαρτ. ρ. γαβαθιάζω.

Γαβαθιάρις, ὁ ἰδ.

γαβαθίζω Χίος - ΑΧριστοπ. Ποιήμ. 172 - Κορ. Ἄτ. 1, 113 - Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαβάθι.

Οἰνοποτῶ ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Δυσάρεστη ψυχὴ μου, | γαβαθίζε καὶ κοίμου,

ὁ κόσμος μὴ σὲ μέλη, | ἄς κάμη ὅ,τι θέλει

ΑΧριστόπ. ἐνθ' ἄν.

γαβάθισμα τό, Λεξ. Περίδ. Βυζ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαβαθίζω.

Οἰνοποσία.

γαβαθοβόλι τό, ἀμαρτ. ἄβαθοβόλι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαβάθα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - βόλι.

Πλήθος από γαβάθες. Συνών. *γαβαθοθάμα*, *γαβαθοθέμι*, *γαβαθομάνι*.

γαβαθοθάμα τό, άμάρι. *αβαθοθάμα* Νάξ. (Απύρανθ.)

Έκ τών ούς. *γαβάθα* και *θάμα*. Τό β' συνθετ. έπέχει θέσιν καταλ. παραγωγικής. Πβ. *θάμα* = μέγα πλήθος έν Κφ και Νάξφ.

Γαβαθοβόλι, δ ιδ.

γαβαθοθέμι τό, άμάρι. *αβαθοθέμι* Νάξ. (Απύρανθ.)

Έκ τοῦ ούς. *γαβάθα* και της παραγωγικής καταλ. -θέμι.

Γαβαθοβόλι, δ ιδ.

γαβαθομάνι τό, άμάρι. *αβαθομάνι* Νάξ. (Απύρανθ.)

Έκ τοῦ ούς. *γαβάθα* και της παραγωγικής καταλ. -μάνι.

Γαβαθοβόλι, δ ιδ.

γαβαθούκλα ή, Πελοπν. (Μάν.) *αβαθούκλα* Νάξ. (Απύρανθ.)

Μεγεθ. τοῦ ούς. *γαβάθα* δια της παραγωγικής καταλ. -ούκλα.

Μεγάλη *γαβάθα* 1, δ ιδ., ένθ' άν.: *Τρώει μιά γαβαθούκλα 'ς τή γαθησιά του Μάν.* Συνών. *γαβαθάρα*.

γαβαθωτά έπίρρ. ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 2 269, 31.

Έκ τοῦ έπίθ. *γαβαθωτός*.

Ός από γαβάθας: Παροιμ.

Σάν τά 'πινες γαβαθωτά, | άς συλλογούσουν τά κακά (έπί τοῦ καταστρεφόμενου έξ άσωτείας. *τά 'πινες* ένν. τά ποτήρια ώσάν νά ήσαν γαβάθες, δηλ. έπινες σάν από γαβάθες, κατά κόρον).

γαβαθωτός έπίθ. Εϋβ. (Ψαχν.) Πελοπν. (Μάν.)—Λεξ. Μπριγκ. *γαβαθωτός* Μακεδ. (Καταφύγ.) Θράκ. (Αδριανούπ.) *καβαθωτός* Πελοπν. (Μάν.)—Λεξ. Δημητρ.

Έκ τοῦ ούς. *γαβάθα* και της παραγωγικής καταλ. -ωτός. Η λ και παρὰ Πορτ.

Ό κοίλος ώς γαβάθα, βαθουλλός ένθ' άν.: *Πελέκης τό ξύλο και τό 'κανε γαβαθωτό*.

γαβανάκι τό, άμάρι. *γαβανάξ* Θράκ. (Αύδήμ.)

Υποκορ. τοῦ ούς. *γάβανο* δια της παραγωγικής καταλ. -άκι.

Μικρόν πήλινον δοχείον.

γαβανέα ή, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ά.)

Έκ τοῦ ούς. *γαβάνα*, δι' δ ιδ. *γάβανο*, και της παραγωγικής καταλ. -έα, δι' ήν ιδ. -γά.

1) Τό περιεχόμενον της γαβάνας: *Έναν γαβανέαν βούτορον*. 2) Κτύπημα δια της γαβάνας.

γαβανέρι τό, άμάρι. *γαβανέρ* Λήμν.

Έκ τοῦ ούς. *γαβάνι*.

Γαβάνι 1, δ ιδ.

γαβάνι τό, Άνδρ. Τήν. *γαβάθ* Λέσβ. (Πλομάρ.) *γαβανί* Κως *βαβανί* Σύμ.

Έκ τοῦ ούς. *γάβανο*.

1) Ξύλινον δοχείον μετά πάματος προς έναπόθεσιν τροφών Άνδρ. Κως Τήν. Συνών. *γαβανέρι*. 2) Ξύλινον πινάκιον Λέσβ. (Πλομάρ.) Σύμ.

γάβανο τό, Εϋβ. (Άνδρων. Αύλωνάρ. Κουρ.) Θράκ. (Μυριόφ.) κ. ά. *γαβανό* Σάμ. *γάβανος* ό, Εϋβ. (Όρ.) Θράκ. (Αύδήμ. Μάλγαρ.) Πόντ. (Νικόπ.) κ. ά. *γάβανους* Λέσβ. *κάβανος* Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.) *κάβανους* Μακεδ. (Βελβ.) *βάβανος* Σύμ. *γαβανός* Μακεδ. Σάμ. *καβανός* Θράκ. (Σαμακόβ.) *γάβαλος* Κως *γαβάνα* ή, Μακεδ. (Νάουσ.) Πόντ. (Άμισ. Κοτύωρ. Όφ. Τραπ. Χαλδ.) *γαβάνη* Εϋβ. (Κάρυστ.) *γαβάνα* Μακεδ. *καβάνα* Μακεδ. *βαβάνα* Σύμ.

Έκ τοῦ μεσν. ούς. *γάβερον*. Πβ. 'Ησύχ. «γάβενα» όξύβαφα ήτοι τρυβλία». 'Ιδ. ΦΚουκουλ. έν 'Αθηνά 27 (1915) Λεξικογρ. Άρχ. 63. 'Η τοῦ τόνου μετακίνησης εις τό θηλ. *γαβάνα* κατά τό συνών. *γαβάθα*. 'Ό τύπ. *γάβαλος* έκ συμφύρ. προς τό άρχ. *γαυλός*.

1) Πινάκιον, τρυβλίον Θράκ. (Μυριόφ.) 2) Δοχείον συνήθως ξύλινον σφαιροειδές χρησιμεῖον εις έναπόθεσιν τροφών προς μεταφοράν Εϋβ. (Άνδρων. Αύλωνάρ. Κάρυστ. Κουρ. Όρ.) Θράκ. (Αύδήμ. Μάλγαρ. Σαμακόβ.) Μακεδ. Πόντ. (Άμισ. Κοτύωρ. Νικόπ. Όφ. Τραπ. Χαλδ.) Σάμ. κ. ά. 3) Πήλινον ποτήριον Σάμ. 4) Σκάφη ζυμώματος Θράκ. Σύμ. 5) Άγγειον εις τό όποιον άμέλγουν Κως. 6) Είδος ξυλίνου ή πηλίνου άγγείου Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.) Λέσβ. Μακεδ. (Βελβ.) κ. ά. 7) Χάλκινον δοχείον μέγα, εις τό όποιον έναποθέτουν τροφήν δια τούς εργάτας Μακεδ. (Νάουσ.) 8) Μέγα ένώτιον Σύμ.

γαβανοκέφαλος έπίθ. Πόντ.

Έκ τών ούς. *γαβάνα*, δι' δ ιδ. *γάβανο*, και *κεφάλι*.

Ό έχων κεφαλήν καθώς *γαβάναν*, χοντροκέφαλος, άμβλύνους, δυσμαθής. Συνών. *γαβρανοκέφαλος*.

* **γαβανόπουλλον** τό, *γαβανόπον* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ά.)

Υποκορ. τοῦ ούς. *γαβάνα*, δι' δ ιδ. *γάβανο*, και της παραγωγικής καταλ. -πουλλον, δι' ήν ιδ. -πουλλος. Μικρό *γάβανο* 2, δ ιδ.

γαβανοῦμαι Πόντ. (Σταυρ.)

Έκ τοῦ ούς. *γαβάνα*, δι' δ ιδ. *γάβανο*.

Λαμβάνω τό σχήμα της γαβάνας, σκεβρώνω: *Έγαβανώθαν τά νύδα μ'* (τά νύχια μου).

γαβγητό τό, σύννηθ. *γαβγητό* Κως.

Έκ τοῦ ρ. *γαβγίζω* κατά τά παραγόμενα έκ τών περισπωμένων ρημάτων.

Υλακή κυνός. Συνών. ιδ. έν λ. *βαβιξιά*, έτι δέ *γαβγιά*, *γαβγιξιά*, *γάβγισμα*, *γαβγιστριά*, *γάβλισμα*.

γαβγιά ή, Α.Κρήτ. *γαβγέ* Δ.Κρήτ.

Έκ τοῦ ρ. *γαβγίζω*. Τό *γαβγέ* κατ' άναλογ. τών προερχομένων έκ τών εις -έα -γά.

Γαβγητό, δ ιδ.

γαβγιάρις έπίθ. Κρήτ.

Έκ τοῦ ούς. *γαβγιά* και της παραγωγικής καταλ. -ιάρις.

Ό συνηθίζων νά ύλακτῆ διαρκώς, επί κυνός. Συνών. *γαβλισιάρις*.

γαβγίζω, *γαβίζω* Κωνπλ. κ. ά. *γαβγίζω* κοιν. *γαβγίζου* βόρ. ιδιώμ. *γαβγίντζω* Σίφν. *γαβίζω* Θράκ. (Μέτρ.) κ. ά. *γαβίζου* Στερελλ. (Αίτωλ.) *γαβγίζου* Μακεδ. (Σέρρ.) κ. ά. *γαβγάου* Θεσσ.

Τό μεσν. *γαβγίζω* έκ τοῦ μορ. *γάβ*, δ ιδ.

1) 'Υλακτώ, επί κυνός κοιν.: Παροιμ. φρ. 'Ό σκύλ-

